

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

KIEGÉSZÍTŐ JELENTÉS
A GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYMINISZTEREK TANÁCSA ÁLTAL 2012.
MÁRCIUS 13-ÁN A TÚLZOTT HIÁNY ELJÁRÁS KERETÉBEN KIADOTT
AJÁNLÁS MEGVALÓSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN HOZOTT INTÉZKEDÉSEKRŐL

2012. OKTÓBER

TARTALOM

BEVEZETŐ	3
MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK	4
PÓTLÓLAGOS EGYENLEGJAVÍTÓ INTÉZKEDÉSEK	5

BEVEZETŐ

A 2012. március 13-án a túlzott hiány eljárás keretében Magyarországhoz intézett ajánlás értelmében a magyar hatóságok Jelentést nyújtanak be az Európai Bizottság és a Tanács részére, amelyben bemutatják a túlzott hiány megszüntetése érdekében hozott intézkedések előrehaladását, beleértve a strukturális reformok területén megtett lépéseket.

A Kormány 2012. október 5-én benyújtotta Jelentését azokról az intézkedésekről, amelyeket az államháztartási hiány tartósan és jóval 3% alatt tartása érdekében a 2013. évi költségvetésben tervezett. A Kormány egyúttal kifejezte azon szándékát is, hogy minél hamarabb tovább folytassa és eredményesen lezárja a nemzetközi intézményekkel a pénzügyi védőháló biztosítása érdekében kötendő, Magyarország érdekeit szolgáló elővigyázatossági megállapodáshoz vezető tárgyalásokat. Ezért az október 5-i Jelentés költségvetési előrejelzése a Jelentésben bemutatott egyenlegjavító intézkedések hatása mellett számolt azokkal a költségvetési egyenleget kedvezően befolyásoló hatásokkal, amelyek kifejezetten az EU/IMF megállapodás megkötésével összefüggésben jelentkeznek (a befektetői bizalom tartós javulásából származó megtakarítás a kamatkiadásoknál, a megállapodást követően realizálható alacsonyabb hazai társfinanszírozási arány az uniós támogatással megvalósuló fejlesztéseknél stb.).

Ugyanakkor annak érdekében, hogy a túlzott hiány eljárás megszüntetéséhez szükséges, tartósan és jóval 3% alatti államháztartási hiánypálya az Európai Bizottság előrejelzése szerint is biztonságosan teljesüljön, a Kormány 2012. október 17-i ülésén további, az előző Jelentésben még nem szereplő intézkedésekről döntött. Ezek a Kormány által reálisnak gondoltnál nagyobb makrogazdasági és költségvetési kockázatok esetleges megvalósulása esetén is lehetővé teszik a hiánycélok elérését, még az EU/IMF megállapodástól várható egyenlegjavító hatások nélkül számítva is, amelyeket az Európai Bizottság az előrejelzésénél alkalmazott módszertan miatt még nem vesz figyelembe. Az intézkedések költségvetési hatása kb. 367 milliárd forint (a GDP 1,2%-a), ami a makrogazdasági kockázatok kezelését szolgáló Országvédelmi Alap előirányzatát növelheti.

MAKROGAZDASÁGI FOLYAMATOK

Az új, a költségvetési hiánycél tartását lehetővé tevő intézkedések hatásával kiegészítve a Kormány revideálta a rövidtávú növekedési előrejelzését, amelyben figyelembe vette a Magyarország exportkilátásainak szempontjából mérvadó külső keresletre vonatkozóan a Nemzetközi Valutaalap 2012. október 9-én publikált világgazdasági előrejelzését. Az új makrogazdasági pálya részleteit az 1. táblázat tartalmazza.

1. táblázat: Fő makrogazdasági mutatók

	2011	2012	2013	2014
	tény	előrejelzés		
	<i>változás az előző évhez képest, %</i>			
GDP volumene	1,6	-1,2	0,9	2,0
Háztartások fogyasztási kiadása	0,0	-0,8	-0,5	1,0
Bruttó állóeszköz felhalmozás	-5,5	-5,8	-1,0	0,3
Export	8,4	2,6	6,2	6,4
Import	6,3	1,4	4,5	5,3
Foglalkoztatottak száma	0,8	1,1	0,7	1,3
Munkanélküliségi ráta (15-74), %	10,9	10,9	10,8	10,7
Infláció	3,9	5,8	5,2	3,0

Az intézkedések egy része (bankadó felezésének elhalasztása, a pénzügyi tranzakciós illeték általános kulcsának megemlése, közművezetékek adóztatása, fehéredés) a vállalati szektor jövedelmezőségén keresztül a munkaerőpiacon visszafogottabb bér- és létszámdinamikához, illetve a beruházásokban a trendforduló kitolódásához vezethet. Az inflációra egymásra ellentétes hatást gyakorol a kibocsátási rés lassabb záródása és a vállalati költségek emelkedése. Ezek eredőjeként a 2013-as évben az utóbbi lesz domináns, ami 2013-ban némileg magasabb inflációhoz vezethet. A háztartások jövedelmi helyzetét befolyásoló hatások miatt a fogyasztási kilátások az előrejelzési horizont teljes hosszán visszafogottabbak. 2014-ben a konzervatívabb növekedési kilátásokat Magyarország exportpiacainak lassabb növekedése határozza meg, amely a nemzetközi előrejelző intézetek közül az aktuálisan legfrissebb, a Nemzetközi Valutaalap 2012. október 9-én publikált világgazdasági előrejelzésén alapul. Mindezeket figyelembe véve 2013-ban 0,9 százalékos, 2014-ben 2 százalékos növekedés várható, ami összhangban van a piaci és nemzetközi előrejelzők várakozásaival. A makrogazdasági pálya revíziója a költségvetés hiányát a GDP mintegy 0,1 százalékkal emeli, amire bőségesen elegendő tartalékot jelent az Országvédelmi Alap megemelt szintje.

PÓTLÓLAGOS EGYENLEGJAVÍTÓ INTÉZKEDÉSEK

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK KÜLÖNADÓJA

A válság elhúzódása miatt a költségvetés egyensúlyának érdekében a Kormány későbbre halasztja a pénzügyi szervezetek különadójának 2013-ban tervezett megfelelését. Az intézkedés eredményeként az adónemből a 2013-ban a korábban tervezett 72 helyett 144 milliárd forint bevétel várható.

PÉNZÜGYI TRANZAKCIÓS ILLETÉK

A fogyasztási/forgalmi típusú adók súlyának növelését célzó lépés, hogy a Kormány a pénzügyi tranzakciós illetéket a korábban tervezett 1 helyett 2 ezrelékes kulccsal vezeti be. A tranzakciók készpénzes teljesítése irányába való áttérítés elkerülése végett a készpénzfelvételekre – a készpénzes tranzakciók visszaszorítása érdekében – 3 ezrelékes kulcs fog vonatkozni. Az intézkedés eredményeként a kereskedelmi bankok és postai szolgáltatók befizetéseiből származó bevétel 260 milliárd forintra emelkedik. A magyar Államkincstár befizetéseiből a magasabb kulcs mellett 80 milliárd forint bevétel várható. A pénzügyi tranzakciós illetéket érintő változások további 130 milliárd forint bevételt jelentenek az október 5-én publikált jelentéshez képest.

HELYI IPARÚZÉSI ADÓ

A helyi iparúzési adó alapjának szélesítése érdekében a Kormány döntése értelmében 2013-tól a helyi iparúzési adóban korlátozás lép életbe az adóalap csökkentő tételek levonhatóságára. A tervezett szabályozás értelmében az eladott áruk beszerzési értéke, valamint a közvetített szolgáltatás levont értéke együttesen nem haladhatja meg az árbevétel 80%-át. Az intézkedésből 35 milliárd forint bevétel növekedés várható. A többletthez jelentős részben a kiskereskedelmi és az energia ágazatban jelentkezik.

ÉPÍTMÉNYADÓ KITERJESZTÉSE

A helyi építményadó kiegészítéseként a villany-, gáz-, víz-, csatorna-, távközlési (telefon, kábeltévé, internet) vezetékek (nyomvonal) után ezek tulajdonosára 100 Ft/m adó vethető ki. Az intézkedés eredményeként a helyi önkormányzatok 30 milliárd forint többletbevételre tehetnek szert.

BÉREN KÍVÜLI JUTTATÁSOK ÉS EGYES MEGHATÁROZOTT JUTTATÁSOK ADÓMÉRTÉKÉNEK EGYSÉGESÍTÉSE

Az adóalapok szélesítését, az adórendszer semlegességének növelését célzó lépés a béren kívüli juttatások és más meghatározott juttatások adózásának egységesítése. Az intézkedés eredményeként a béren kívüli juttatásokra is 27%-os EHO kerül bevezetésre. A munkáltatók számára a magasabb adómérték mellett is megéri ezen többletjuttatások nyújtása a munkavállalók számára, hiszen a munkabéreket a teljes munkáltatói költség arányában 49%-os elvonás terheli, míg a béren

kívüli juttatásokat terhelő elvonás az emelést követően is csupán 34% marad a teljes költség arányában. Az intézkedés eredményeként 40 milliárd forint többletbevétel várható.

A GAZDASÁG FEHÉRÍTÉSÉT CÉLZÓ TOVÁBBI INTÉZKEDÉSEK

A pénztárgépek on-line felügyeletének megteremtése mellett a feketegazdaság visszaszorítása érdekében a Kormány számos intézkedést hozott.

Így 2013-tól szigorú korlátozások lépnek életbe a vállalkozások közti készpénzforgalomra. Ugyanazon felek között ugyanazon ügylet alapján egy naptári hónapban max. 1,5 millió forint (kb. 5 400 euro) készpénzfizetés teljesíthető.

Az ÁFA csalások visszaszorítása érdekében 2013-tól bevezetésre kerül a számla szintű ÁFA bevallás. A bevezetés évében 2 millió forintos (kb. 7 100 euro) értékhatár feletti számlák esetében mind a számlát kibocsátó, mind az az alapján adólevonási jogot érvényesítő adóalany részletes jelentést tesz az ÁFA bevallásában a számla adatairól. Az intézkedés mintájául az EU-n belüli, az országhatárokon átnyúló ügyletekre vonatkozó összesítő adatszolgáltatási kötelezettség szolgált mintául, mely már korábban is bizonyítottan hatásos eszköznek bizonyult az Unión belüli ÁFA-csalások visszaszorítására.

Számos új eszköz került bevezetésre, mely erősíti az állami adóhatóságot. Erős szűrő mechanizmus került a 2012. év folyamán kiépítésre, mellyel az adóelkerülési célra létrehozott gazdasági társaságok alapítását, létrejöttét tudja megakadályozni a NAV. Az új típusú ÁFA csalásokra csak azonnali fellépéssel, nagyon gyors ellenőrzési eljárással lehet reagálni, ennek érdekében bevezetésre került az idei évben az egyes gazdasági események valódiságának vizsgálata, mely fenti feltételeknek megfelelően gyors és modern ellenőrzési forma.

Jelentősen szigorodtak az adóelkerüléshez kötődő szankciók, pl. a bevétel eltitkolással keletkezett adóhiány esetén az adó 200%-a a bírság. A hatékony, a jogszabálysértésre gyorsan reagáló adóhatóság és a fokozott szankciók jelentősen növelik a generális prevenciók hatást.

Az új, egyszerű adminisztrációjú és alacsonyabb adóterhelést jelentő, KKV szektorra vonatkozó adónemek 2013-tól való bevezetése az adóelkerüléshez fűződő, jelentősen megnövekedett kockázat mellett igen jelentős eszköze a feketegazdaság elleni küzdelemnek.

A felsorolt intézkedések eredményeként 60 milliárd forint többletbevétel várható.

2. táblázat: Pótlólagos egyenlegjavító intézkedések költségvetési hatása 2013-ban (Mrd Ft)

Intézkedés	Bruttó hatás
Pénzügyi szervezetek különadója felezésének halasztása	72
A pénzügyi tranzakciós illeték általános kulcsa 2 ezrelékre emelkedik a kereskedelmi bankokra (a készpénzfelvételre változatlanul 3 ezrelék vonatkozik)	90
A pénzügyi tranzakciós illeték általános kulcsa 2 ezrelékre emelkedik a Kincstár tranzakcióira	40
Helyi iparüzési adóalap minimum bevezetése (a levonható tételek korlátozásával)	35
Közműadó bevezetése a vezeték- és csatornahálózatra	30
Béren kívüli juttatásokat terhelő EHO egyes meghatározott juttatásokat terhelő EHO-hoz hasonló mértékre való emelése.	40
További lépések a gazdaság fehéritése érdekében	60
Összesen	367